

que ha sido uno de los factores que han contribuido á la crisis que afecta al comercio é industria local, y a precipitar los acontecimientos, es indudable que si de nada más pudiera imputársele basta y sobra con ello, para que este comercio tenga que *agradecerle* buena parte de su malestar y desear que nunca nadie hubiera pensado en llevárnosla.

Tal vez para disipar este ambiente de desagrado, anunciaría aquellos célebres préstamos que podríamos titular de «Monts parturiens» pero que no se han puesto aun en práctica, con todo y haber transcurrido con exceso el plazo anunciado.

Por otra parte no tiene en cuenta el precitado autor, que si en diez meses ha hecho desaparecer en Olot 461.599 ptas., no se ha estancado y que puede ir aumentándose la sangría, llegando á un límite más deplorable é indefinido.

También convengo en que el desarrollo comercial que presenciábamos, era bastante ficticio y que el comercio no debe basarse exclusivamente en el crédito, sirviéndose de él como base única, pero á todos alcanza que aquí (en general) el negocio de banca tenía el mismo fundamento ya que se ha puesto sobradamente en evidencia.

Podría añadir algunas más, á las causas que han motivado el cambio de situación; como lo poco remunerador del tipo de interés que llegaron á devengar las libretas de ahorro; la misma precipitación en cerrar cuentas alarmando esto á los tenedores de libretas; la suspensión y quiebra de la casa Carreras de Gerona que hizo cundir el pánico en toda la provincia; la amenaza de posibles y frecuentes retiradas producida, por la Caja de Pensiones; y... para que ocultarlo, la falta de previsión y tacto de unos y otros.

Ciertamente es indiscutible el derecho de todo banquero, á emplear sus capitales en los negocios que considere más productivos, pero cuando aquellos son más ajenos que propios, hay que obrar con prudencia antes de establecer un cambio radical que pueda afectar hondamente á sus deudores y acreedores sembrando alarmas á estos y graves perjuicios á aquellos, mayormente cuando se les ha impulsado á desarrollar negocios á edificar é invertir capitales en maquinaria distrayendo en ello capital efectivo, ante las promesas que no les tenía que faltar apoyo. Por otra parte no son tampoco remuneradoras las cuentas corrientes pasivas cuando son estas garantidas y de algún movimiento, pues yo conozco alguna que el capital en ella invertido, representa entre interés, comisión de caja, y negociación de papel, de un 14 á un 15 por ciento, aparte que los nuevos negocios que quiere aludir siempre deben haber existido, y que se apartan del verdadero de banca.

Finalmente, reconozco que afortunadamente la crisis será pasajera, quedando fuertes y desenvolviéndose sobre bases más sólidas los que quedan, pero no hay que abandonar á los que caigan, ó estén en peligro de hacerlo, no despreciarlos como parece se hace en el artículo aludido, ni debemos concretarnos á señalar ni lamentar hechos ó causas; lo esencial, interesante, humanitario y patriótico, es buscar el medio de remediarlo, dando apoyo al comercio en general, sano y bien fundamentado, especialmente al pequeño y modesto comercio, ya que tal como están las cosas, no lo halla casi por garantías que tenga, ya que el negocio de banca se puede decir que ha desaparecido.

De esto debería ocuparse la Liga de Defensa Industrial, ya que es un problema de interés para todos. ¿Sabremos despojarnos del espíritu individualista que por desgracia nos corroe?

B. DESCALS AUBERT

Olot, 14 d'Agost de 1912.

SUBASTA VOLUNTARIA de dos fincas sitas en el término municipal de Begudá. Tendrá lugar el día 3 SEPTIEMBRE PRÓXIMO, A LAS 11 MAÑANA.

Para condiciones y detalles el Notario de la presente Don Vicente Capdevila.

Marguerida Xirgu

Hasta sembla com si la ploma se resisteixi a escriure al saber que va a censurar a la persona quin nom encapsala aquestes ratlles. Potser serà la primera vegada que el nom de la Xirgu no irà acompanyat ab aquells pomposos adjectius tan pròdigament escampats quant s'ha parlat d'ella, però potser també es la primera en la que s'ha fet mereixedora d'algunes paraules agres y ben poc en armonia ab l'atriola de gloria que l'envolta.

Calmis perxó la natural inquietut que aquest enunciat produirà als fervents y entusiastes admiradors de la genial actriu; les nostres censure no van pas dirigides contra l'eminentíssima dama, honra y gloria del teatre catalá, sinó que van contra la comercianta, contra l'empresaria del nostre Teatre Principal.

Feta aquesta petita però indispensable aclaració perque cada cosa estigui en el seu puesto, passem a ocupar nos un xic d'alguns actes d'aquesta empresaria.

Segons comunicació que'm rebut, l'Empresa del nostre primer coliseo s'ha sentit mortificada per unes paraules nostres al fer la semanal croniqueta d'Espectacles, y ab aquest motiu ens fa saber que s'ha vist obligada a retirarnos el pase que galantment ens havia fet enviar, vistes les nostres poques atencions que teniem a dita Empresa.

Fins aquí res té de particular. Passem per alt y no volguem discutir el dret que tingui una persona en tornar a pendrer una cosa que havia donat. Lo que no volem que'ns digui, sense protestar nosaltres, es el que haigi motiu a aquesta seva determinació, les poques atencions que li teniem. La senyora Xirgu ens sembla que ha obrat un xic a la lleugera y potser massa confiada d'altre persona ben íntima, perque ben poc ens costaria demostrarli que les atencions envers ella han sigut, més d'una vegada, molt més que simples atencions. No'ns agraden els retrats, ni volem contraposar els mèrits propis que justifiquen el nostre procedir davant l'acte de desconsideració que hem sigut objecte per part d'aquesta Empresa.

Si'ns agradés aixó li diríem que qui sab si a les nostres gestions privades y a la nostra campanya en públic y en particular deu en bona part la senyora Xirgu el que se li concedeix el Teatre. Però deixem aixó perque sense volguer potser ens escaparien paraules que feririen massa del mitg y que de totes maneres volem evitar.

Si varem treballar per la seva sollicitud per ben empleada donem la feina. Be es vritat que si'ns haguessim pensat que havia d'enganyarnos portant nos una companyia que ella sab ben be, y nosaltres també, no es el quadro que presentá quant sollicitá el Teatre, y havia de pagarnos aixis, dient no li hem tingut atencions, quant si alguna cosa hi ha culpable en nosaltres es no més que la massa indulgencia que havem tingut per ella, potser no que avui no ho fariem ni ens escarrassariem gaire perque surés la seva candidatura.

Estaben un xic massa ben acostumades les empreses de trovar aquí un públic que prenía per bó tot lo que li presentaven. Y nosaltres no volem passarhi per aixó y molt menys siguent la companyia que avui actua en el Teatre Principal, una de les més magres que han vingut desde un quant temps en aquesta part. Perque treguis de tot el personal un reduidíssim número d'individus entre els d'un y altre sexe y tots els demás no arriben pas de bon tros a ser actors de tercera fila.

Ab tota franquesa; nosaltres no hi combreguem ab rodes de molí y no'n volém ser de claue. S'equivoçaba l'empresa si'ns consideraba capassos de vendrens per el miserable pase que'ns regalá y que qui sap si expresament escullí la localitat en un dels més dolents puestos de la platea a fi y efecte

de que al nostre reporter li passessin desapercebudes moltes coses y no pogués donarse compte de molts defectes que's noten en escena. No mancaria sinó que aixis, ab aquest petit sacrifici, tingués assegurat el pabelló que cubris la seva mercaderia.

Si te gent al Teatre aquesta empresa no cregui pas que hi vaigi per admirar les dots artístiques de molts dels seus actors, com per exemple el senyor Ortin y altres. Hi va molta part de públic única y exclusivament per vostè, senyora Xirgu, y molts d'altres perque no sabrien ahont anar. Altre ball sonaria si al «Ideal Park» hi haguessin posat una companyia com nosaltres esperavem.

Res, que está de sort, senyora Xirgu; y que nosaltres la felicitem. Si aixó, ni América.

Amorettes

El reporter de *El Deber*, o millor dit, el cronista encarregat de traure notes de les converses que's donen sobre Art, en la Biblioteca Pública, ha comés una grave falta de desconsideració envers un dels assistents a les conferencies que de cap manera no puc deixar de protestar, en nom del bon nom, de la cultura y de la cortesia.

El senyor Rosendo Aubert, en us d'un dret indiscutible y prenguent peu de les reiterades instancies del Sr. conferenciant que demanaba se li exposés qualsevol dubte que's presentés a n'importa qui del auditori, feu una petita observació sobre un punt que no veia prou clar, observació en la que el maliciós cronista hi volgué veurer una discussió pera confondre a la persona que donaba la conversa; y ab tal motiu es desfa desde les columnes de *El Deber* ab un intolerable insult en la persona del Sr. Aubert, diguent, entre altres coses, que's veu ben clar que dit senyor no coneix res del art decoratiu, que la vritat, un no sab si atribuirho a l'enveja rastrea que té dels demás artistes o si a una marcada tendencia de titllar tot alló que no sigui de la seva corda.

Tinc motius fundats y més que suficients pera suposar que l'autor del solt de referencia es el Sr. C. Devesa. No ho sé de cert y per aixó me abstindré d'assegurarho, puig si ho sabia, li diria que abans de trobar taras a ningú, procuri demostrar millor la seva suficiencia artística despenjant totes aquelles obres seves que hi ha en el Cementiri y que fan caurer la cara de vergonya, pera refondreles y fer servir el metall empleat ab altres coses més profitoses.

Repeteixo que no puc afirmar qui es el desvergonyit autor d'aquelles ratlles, pero sigui qui sigui, sápigua que aquelles conferencies no van pas dirigides a artistes ja consumats y que allí un hi va per apendrer y per lo tant te de ferse aclarir qualsevol dubte que se li presenti.

FLIST

De cala Ciutat

Sessió ordinaria del dia 20 d'Agost de 1912

Se celebrá baix la presidència del senyor Alcalde D. Joan Meroles y Isamat, ab assistència dels concejals senyors Agustí, Aubert, Bolós, Vidal, Puigdemont, Quer, Tresserras y Hostench.

Després de llegida l'acta de l'anterior, que s'aprobá, la l'residentia demaná si s'aprobaven els comptes obrants sobre la taula, de la sessió passada, diguent tot seguit el Sr. Puigdemont que hi ha alguns senyors que'ls han examinat y altres que no, y tota vegada que no's trova present el President de la comissió de Foment, demanava que altre volta quedessin pendents d'aprobació hasta la próxima sessió. Aixis s'acordá.

D'una proposició del senyor Puigdemont se dona compte, encaminada pera formular el projecte d'unes ordenances municipals y creació d'una junta pera portarles a cap quan més aviat mellor.

Després de llegir-se'ls antecedents que hi ha res-